

Statens institut för kommunikationsanalys (SIKA)
Akademigatan 2
831 40 Östersund

FOLKBILDNINGSINSATSER FÖR ATT ÖKA DEN DIGITALA DELAKTIGHETEN
Folkbildningsförbundet, studieförbundens intresseorganisation, lämnar härmed två förslag till insatser för att överbrygga den digitala klyftan mot bakgrund av SIKA:s brev (2007-11-13).

Folkbildningen bidrar till att stärka och utveckla demokratin. Det är kärnan i studieförbundens verksamhet och det är statens främsta syfte med stödet till folkbildningen i Sverige. Det var därför naturligt för studieförbunden att tidigt bli aktörer i kampen för att minska den digitala klyftan.

Folkbildningsförbundet har sedan ett flertal år tillbaka sökt rikta strålkastarna på det faktum att en stor del av befolkningen inte använder digital teknik och de problem detta innebär för demokratin. Studieförbunden arbetar kontinuerligt för att höja den interna kompetensen på området. Samtidigt motiverar, rekryterar och utbildar de ”nya användare” oavbrutet.

Studieförbunden har fortlöpande utvärderat sina insatser för att minska den digitala klyftan. Därmed har styrkor och svagheter kommit i ljuset. Folkbildningens framgångsfaktorer syns också här.

Studieförbunden finns där människor bor, i alla kommuner i Sverige. De är tillgängliga för medborgarna och de inbjuder till lust och utvecklande möten. Genom människors egna intressen, det må vara trädgårdsskötsel eller keramik, kan studieförbunden visa på den digitala världens möjligheter och därmed locka fler till att använda internet. Via studieförbundens cirka 200 medlemsorganisationer når folkbildningen också grupper som samhället i övrigt har svårt att nå. I till exempel invandrar- och handikappföreningar får många möjligheten att använda datorn. Studieförbunden har dessutom kunskap om - och erfarenhet av att arbeta uppsökande och därmed motivera människor som inte själva söker sig till vuxenutbildningen.

Fördelen med att studieförbundens lokalkontor är många och utspridda i hela Sverige har också den nackdelen att det kräver mer resurser och att avdelningarna därmed många gånger saknar datorer till deltagarna. Studieförbunden behöver en stabil infrastruktur för att kunna verka, varför Folkbildningsförbundet härmed föreslår en infrastruktursatsning, i likhet med den satsning folkhögskolorna och skolväsendet tidigare fått del av.

Regeringen har gått till val på att inkludera allt fler på arbetsmarknaden. Men för att få anställning idag, och det gäller även i jobb som inte kräver lång utbildning, krävs nästan alltid datakompetens. Därmed riskerar en stor grupp kvinnor med invandrarbakgrund att marginaliseras ytterligare. Här behövs ett kunskapslyft, och det vill studieförbunden hjälpa till med. Vår uppgift är att lyfta de som har kortast utbildning. Att inkludera alla i e-samhället handlar om jämställdhet, integration och demokrati. Dessutom handlar det om att inkludera fler på arbetsmarknaden.

Regeringen vill också uppmuntra att allt fler omsätter sina idéer i ett eget företagande. För många invandrare är det egna företagandet vägen in på arbetsmarknaden, men för att klara av den

administration som entreprenörskapet kräver måste är det viktigt att man kan använda den digitala tekniken.

För att nå dem som inte själva söker sig till folkbildningen måste studieförbunden arbeta uppsökande och motiverande, vilket är tidskrävande. Denna arbetsmetod missgynnas av folkbildningens statsbidragsfördelningssystem. Därför krävs det ett extra resurstillskott för att studieförbundens ska bli riktigt framgångsrika. Med hjälp av stärkta resurser vill studieförbunden söka upp, motivera och utbilda kvinnor i utsatta bostadsområden och därmed göra dem mer attraktiva på arbetsmarknaden. Uppsökarmetoderna måste anpassas till målgruppens förutsättningar och behov.

Sammanfattningsvis föreslår Folkbildningsförbundet två folkbildningssatsningar för att öka den digitala delaktigheten;

- en infrastruktursatsning om 100 miljoner kronor,
- en folkbildningssatsning för att inkludera kvinnor med invandrarbakgrund i e-samhället om 50 miljoner kronor.

Stockholm den 30 november 2007

Maicen Ekman
generalsekreterare

FOLKBILDNINGSFÖRBUNDET – STUDIEFÖRBUNDENS INTRESSEORGANISATION

